

การพัฒนาแบบกิจกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะชีวิต และการทำงานของนักเรียน นักศึกษา สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ*

The Development of an Activity Model to Enhance the 21st Century Learning Skills in Relation to Life and Career Skills for Students in Food and Nutrition Department

¹วรารัตน์ ทิมหิม, จอมขวัญ สุวรรณรักษ์ และ วิชัย เจริญธรรมมานนท์

¹Wararut Timngim, Jomkhwan Suwannarak and Wichai Charoenthanmanon

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

Rajamangala University of Technology Phra Nakhon, Thailand.

¹Corresponding Author's Email: wararut-ti@rmutp.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความสำคัญของกิจกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 2) วิเคราะห์องค์ประกอบกิจกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และ 3) พัฒนาแบบกิจกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ผู้บริหารและครูที่มีการสอนหรือการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ จำนวน 25 คน และกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียน นักศึกษาสาขาวิชาอาหารแผนกอาหารและโภชนาการ ที่ศึกษาอยู่ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาในเขตภาคกลาง จำนวน 331 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างและแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสำรวจ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับความสำคัญของกิจกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 2) ผลวิเคราะห์องค์ประกอบกิจกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้ 3 องค์ประกอบ ดังนี้ 2.1) องค์ประกอบด้านสังคม (Society) ประกอบด้วย การทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความเป็นมิตรต่อผู้ร่วมงาน ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น เสียสละประโยชน์ของตนเองเพื่อส่วนรวม 2.2) องค์ประกอบด้านความคิดสร้างสรรค์ (Creative) ประกอบด้วย มีความคิดสร้างสรรค์และการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ สร้างเป้าหมายและพัฒนาตนเองเพื่อไปสู่เป้าหมาย 2.3) องค์ประกอบด้านการปรับเปลี่ยน (Change) ประกอบด้วย สามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงได้ทุกสถานการณ์ตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีทัศนคติเชิงบวกในการทำงาน และ 3) รูปแบบกิจกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ผู้วิจัยพัฒนา ชื่อ “S2C Model” เป็นรูปแบบของกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสร้างสังคมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยมีความคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาตนเองและสร้างเป้าหมายให้กับธุรกิจ ด้วยการทำงานอย่างเป็นระบบขั้นตอนตามหลักการ PDCA เพื่อการปรับเปลี่ยนตนเองและธุรกิจให้เป็นไปได้ในทางที่ดี

คำสำคัญ: การพัฒนาแบบ; กิจกรรมเสริมทักษะ; การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

Abstract

The research article included the following objectives: 1) to examine the importance of activities to enhance the 21st century learning skills; 2) to analyze the components of activities to enhance the 21st century learning skills; and 3) to develop an activity model to enhance the 21st century learning skills. The key informants included 25 administrators and teachers who taught or arranged activities for students in the food and nutrition department. The sample group consisted of 331 students from the food and nutrition department studying in vocational education institutions in the central region. The research instruments were semi-structured interview form and a questionnaire. The statistics used were frequency, percentage, mean, standard deviation, and exploratory factor analysis.

The results of the study reveal as follows: 1) The importance level of activities to enhance the 21st century learning skills is at a high level, both overall and in each aspect; 2) There are 3 components of activities to enhance the 21st century learning skills, namely 2.1) The social component includes efficient cooperation with others, friendly interaction with colleagues, acceptance of the opinions of others, sacrificing one's own benefit for the common good, 2.2) The creative thinking component includes creative thinking, systematic planning, setting goals and developing oneself in order to achieve the goals, 2.3) The adaptation component includes the ability to adapt to change in all circumstances with a positive work attitude according to assigned tasks, and 3) The developed activity model to enhance the 21st century learning skills is called the "S2C model," which focuses on allowing students to create a society in which they can collaborate with others, develop themselves creatively, and set goals for their businesses by working systematically in steps according to PDCA principles. This will lead to self-transformation and change in business positively.

Keywords: Model Development; Activities to Enhance Skills; Learning in the 21st Century

บทนำ

จากรายงานการวิจัย แนวทางการพัฒนาการศึกษาไทยกับการเตรียมความพร้อมสู่ศตวรรษที่ 21 ของกระทรวงศึกษาธิการ ปี 2557 มีแนวคิดของการเรียนรู้ของศตวรรษที่ 21 เป็นแนวคิดการเรียนรู้ใหม่ที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม คือ การศึกษาไทยไม่ทำให้เด็กเรียนแล้วเกิดจากการเรียนรู้จริง เพราะเมื่อเรียนแล้วต้องมีพื้นฐานไปต่อความรู้ใหม่ แต่พื้นฐานความรู้เดิมไม่แน่นจึงไม่สามารถไปต่อความรู้ใหม่ได้ ดังนั้น แนวคิดการเรียนรู้จึงต้องก้าวข้ามสาระวิชาไปสู่การเรียนรู้ทักษะเพื่อการดำรงชีวิต โดยต้องเล็งเป้าหมายจากเนื้อหาวิชาไปสู่การพัฒนาทักษะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงวิธีการจัดการเรียนรู้ ซึ่งการปฏิรูปการเรียนรู้ของผู้เรียน มีครูเป็นพลังในการขับเคลื่อนทำให้เกิดขึ้นได้จริง หากได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้สามารถปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนให้มีความหมายเชื่อมโยงในชีวิตจริง รวมทั้งสามารถพัฒนาทักษะที่หลากหลายของผู้เรียนที่มีไม่เพียงเพื่อสอบ แต่เป็นการเรียนรู้เพื่อเผชิญความเปลี่ยนแปลง (Office of Educational Research and Development, 2014) ซึ่งภาคีเครือข่ายเพื่อทักษะศตวรรษที่ 21 Partnership for 21st Century Skills (2023) ได้เตรียมการเพื่อให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะ

ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 มีดังต่อไปนี้ 1) มีความรอบรู้ขั้นพื้นฐานที่ประกอบด้วย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ ศิลปะ วิทยาศาสตร์และสังคมเป็นต้น 2) มีความรู้ในขอบข่ายของศตวรรษที่ 21 (Themes of 21st Century) การทันโลกในศตวรรษที่ 21 เช่นมีความรู้พื้นฐานด้านการเงิน ด้านสุขภาพและด้านสิ่งแวดล้อม 3) มีทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ประกอบด้วย ทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรม ความคิดเชิงวิพากษ์และการแก้ปัญหา การสื่อสารและความรวมกลุ่ม 4) มีทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี พื้นฐานเกี่ยวกับสารสนเทศ พื้นฐานเกี่ยวกับสื่อ และ พื้นฐานเกี่ยวกับ ICT และสุดท้าย 5) มีทักษะชีวิตและอาชีพ ประกอบด้วย ทักษะความยืดหยุ่นและการปรับตัว (Flexibility and Adaptability) การริเริ่มและกำกับดูแลตนเองได้ (Initiative and Self-Direction) ทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม (Social and Cross Cultural Skills) การมีผลงานและความรับผิดชอบตรวจสอบได้ (Productivity and Accountability) และภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ (Leadership and Responsibility) (Panich, 2012)

ในปีงบประมาณ 2565 สำนักคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีนโยบายและจุดเน้น คือ ยกระดับคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษาแบบองค์รวมโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน มีประเด็นนโยบายและการขับเคลื่อนจุดเน้นอยู่ 2 ประเด็น คือ 1) การจัดการศึกษาเพื่ออาชีพและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยมีการขับเคลื่อนศูนย์บริหารเครือข่ายการผลิตและพัฒนากำลังคน การพัฒนาสมรรถนะอาชีพในทักษะอนาคต โดยการ Up Skill, Re Skill, New Skill และการเป็นผู้ประกอบการ การสร้างความร่วมมือกับภาครัฐ และเอกชน และ 2) ยกระดับพัฒนาคุณภาพจัดการอาชีวศึกษาแบบองค์รวมโดยใช้พื้นที่เป็นฐานในภาพรวมของจังหวัดโดยใช้ Big Data กำลังในพื้นที่ ขับเคลื่อนการดำเนินงานศูนย์ข้อมูลทวิภาคี การดำเนินการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it center) การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ การพัฒนาทักษะวิชาชีพผู้เรียนอาชีวศึกษาผ่านการฝึกและปฏิบัติงานจริง ขยายโอกาสด้านการศึกษาให้กับเยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้พิการอย่างครอบคลุม การพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรให้มีสมรรถนะในการใช้และสร้างนวัตกรรม การเรียนรู้ที่ทันสมัยในโลกดิจิทัลและอนาคต การยกระดับห้องเรียนอาชีพของผู้เรียนสามัญนำหน่วยกิตไปใช้และประกอบอาชีพได้ (Office of Vocational Education Commission, 2022) จากนโยบายจุดเน้นของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีความสอดคล้องกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ถึง 3 ทักษะ คือ 1) ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม 2) ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี และ 3) ทักษะด้านชีวิตและการทำงาน ทั้งนี้ สำนักคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ขับเคลื่อนนโยบายและจุดเน้นผ่านสถานศึกษาที่อยู่ในสังกัด ซึ่งประกอบด้วย วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยการอาชีพ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยสารพัดช่าง ผ่านกิจกรรมที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เพื่อพัฒนาทักษะความรู้และวิชาชีพของนักเรียน นักศึกษาไปพร้อมกัน ซึ่งสถานศึกษาในสังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แบ่งออกเป็น 6 ภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก และภาคใต้ มีทั้งหมด 431 แห่ง โดยสถานศึกษาที่เปิดสอนในแผนกวิชาคหกรรมศาสตร์ สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ มีทั้งหมด 74 แห่ง โดยภาคกลาง มีจำนวนนักเรียนในสาขาวิชาอาหารและโภชนาการมากที่สุด

ซึ่งการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะต่างๆ ที่นอกจากการเรียนรู้ในห้องเรียน ยังมีกิจกรรมนอกห้องเรียน เช่น การแข่งขันทักษะวิชาชีพการบริการอาหารและเครื่องดื่ม การจัดทำอาหารบรรจุกล่อง และเทศกาลเด็กปีใหม่ เป็นต้น ซึ่งรับสมัครผู้เข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสมัครใจ นอกจากนี้ยังมีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะความรู้และวิชาชีพของนักเรียน นักศึกษา ด้านการส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการทางด้านอาหารและโภชนาการ โดยส่วนใหญ่บางกิจกรรมที่จัดในภาพรวมของสถานศึกษาจึงมีเพียงตัวแทนของแผนกวิชาบางคนได้เข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวเท่านั้น เช่น กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อหาผู้ประกอบการรายใหม่ของสถานศึกษา จึงทำให้

ไม่สามารถให้นักเรียน นักศึกษาทุกคนที่เรียนในสาขาวิชาอาหารและโภชนาการเข้าร่วมกิจกรรมได้ทั้งหมด จึงทำให้ผู้เรียนขาดความเข้าใจ หรือไม่เห็นความสำคัญของกิจกรรมที่สามารถเสริมทักษะด้านชีวิตและการทำงาน ที่จัดว่าเป็นการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยย่นระยะเวลาในการต้องไปลองผิดลองถูกเมื่อสำเร็จการศึกษาไปแล้ว โดยร่วมกิจกรรมดังกล่าว นักเรียน นักศึกษา ยังมีครูเป็นที่ปรึกษาคอยให้คำแนะนำชี้แนวทางอยู่เคียงข้าง โดยรักติบูล สิทธิภัก ศึกษาทักษะการทำงานในศตวรรษที่ 21 ที่บุคลากรในองค์กรต่าง ๆ จำเป็นต้องมีและต้องพัฒนา ให้เชี่ยวชาญ เป็นการทำการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง จากเว็บไซต์ Thai Journal Online และ Google Scholar รวมถึงคลิปวิดีโอจาก Youtube ที่เผยแพร่ ระหว่างปี พ.ศ. 2561 - 2565 โดยใช้คำสำคัญในการสืบค้น เช่น “ทักษะการทำงานในอนาคต” “ทักษะการทำงานในศตวรรษที่ 21” “Future Skills” และ “21st Century Skills” และได้คัดกรอง เอกสาร รวมถึงคลิปวิดีโอ ออกมาจำนวน 19 เรื่อง หลังจากนั้น ได้ทำการวิเคราะห์เนื้อหา ข้อมูลที่จัดกลุ่มแล้วให้เป็นเรื่องราวที่มีความหมาย แสดงให้เห็นถึงทักษะการทำงานที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 โดยแบ่งเป็นทักษะ 5 ด้าน ได้แก่ 1. ทักษะทางร่างกาย คือความสามารถในการใช้ร่างกาย รวมถึงความแข็งแรงของร่างกาย 2. ทักษะทางสังคม คือความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น 3. ทักษะทางปัญญา คือความสามารถทางความรู้ การคิด และการแก้ไขปัญหา 4. ทักษะการเป็นผู้นำ คือความสามารถในการเป็นผู้นำและการบริหาร 5. ทักษะการบริหารจัดการตนเอง คือความสามารถในการรู้จักตัวเอง ควบคุมและพัฒนาตนเอง (Sittilop, 2023)

จากความเป็นมาและความสำคัญข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาให้นักเรียน นักศึกษาให้สอดคล้องกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เพื่อทราบถึงความสำคัญและองค์ประกอบของกิจกรรมเสริมทักษะ ด้านทักษะชีวิตและการทำงาน ที่จัดขึ้นให้กับนักเรียน นักศึกษา แผนกวิชาอาหารและโภชนาการ และนำมาพัฒนารูปแบบกิจกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะชีวิตและการทำงาน เพื่อเตรียมพร้อมนักเรียน นักศึกษาสาขาวิชาอาหารและโภชนาการในการประกอบอาชีพ เมื่อสำเร็จการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความสำคัญของกิจกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะชีวิตและการทำงานของนักเรียน นักศึกษาสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ
2. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบกิจกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะชีวิตและการทำงาน ของนักเรียน นักศึกษาสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ
3. เพื่อพัฒนารูปแบบกิจกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะชีวิตและการทำงาน ของนักเรียน นักศึกษาสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ

วิธีการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะชีวิตและการทำงาน ประกอบด้วย ทักษะความยืดหยุ่นและการปรับตัว การริเริ่มและกำกับดูแลตนเองได้ ทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม การมีผลงานและความรับผิดชอบตรวจสอบได้ และภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ เพื่อออกแบบโครงสร้างแบบสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลหลักที่มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมเสริมทักษะที่จัดขึ้นในสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาข้อมูลในสถานศึกษาอาชีวศึกษาในเขตภาคกลาง เลือกสถานศึกษาแบบเฉพาะเจาะจง คือสถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียน นักศึกษา มากที่สุดในเขตภาคกลาง 5 อันดับแรก ได้แก่ วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา วิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา วิทยาลัยอาชีวศึกษานครสวรรค์ และวิทยาลัยอาชีวศึกษาพิษณุโลก เพื่อการสัมภาษณ์และเก็บแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 3 เก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1) ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 25 คน จากสถานศึกษาอาชีวศึกษาในเขตภาคกลาง จำนวน 5 แห่ง เพื่อเก็บข้อมูลไปใช้สำหรับการทำแบบสอบถาม

2) ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 331 คน ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาในเขตภาคกลาง ทั้ง 5 แห่ง และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้ว ได้ทั้งสิ้น จำนวน 353 ฉบับ

3) ผู้วิจัยส่งแบบประเมินรูปแบบเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะชีวิตและการทำงาน ของนักเรียน นักศึกษาสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ที่ได้จากการผลวิจัย ให้กับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน ที่มีคุณสมบัติเป็นผู้บริหารหรือครูผู้สอนที่เกี่ยวข้องหรือมีประสบการณ์การจัดกิจกรรมเสริมทักษะของสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี

ขั้นตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูล

1) วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

2) วิเคราะห์องค์ประกอบการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะชีวิตและการทำงาน ของนักเรียน นักศึกษาสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ จากแบบสอบถาม โดยใช้สถิติการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA) ดังนี้ 1) การคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด ก่อนใช้เทคนิคการวิเคราะห์ปัจจัย ด้วย Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) 2) การสกัดปัจจัย (Factor Extraction) เป็นการสกัดเอาลักษณะเด่นซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถอธิบายลักษณะร่วมกันที่ตัวแปรทั้งหมดที่ต้องการวัดด้วยการวิเคราะห์สกัดปัจจัยหลัก (Principal Component Analysis: PCA) 3) การหมุนแกนปัจจัย เป็นการจัดกลุ่มปัจจัยให้อยู่ในรูปที่สามารถอธิบายหรือขยายความปัจจัยที่มีผลกิจกรรมส่งเสริมทักษะใช้ชีวิตการหมุนแกนแบบตั้งฉาก

3) ประเมินรูปแบบกิจกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะชีวิตและการทำงาน ของนักเรียน นักศึกษาสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ด้านความเหมาะสมและด้านความเป็นไปได้ โดยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ครูที่มีการสอนหรือการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนสาขาอาหารและโภชนาการ จากสถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียน นักศึกษา มากที่สุดในเขตภาคกลาง 5 อันดับแรก ได้แก่ วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา วิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา วิทยาลัยอาชีวศึกษานครสวรรค์ และวิทยาลัยอาชีวศึกษาพิษณุโลก รวมทั้งสิ้น 25 คน เป็นผู้มีความรู้ หรือประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมเสริมทักษะของนักเรียน นักศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี โดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1-3 และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1-2 จากสถานศึกษาอาชีวศึกษาในเขตภาคกลาง เปิดสอนสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสุ่มของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (Silpcharu, 2020) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ระดับความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 331 คน ใช้วิธีเลือกแบบบังเอิญด้วยความสมัครใจ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

แบบสัมภาษณ์เชิงลึกกึ่งโครงสร้าง ที่สร้างจากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล มีจำนวน 4 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลหลัก ตอนที่ 2 กิจกรรมที่สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะชีวิตและการทำงาน ตอนที่ 3 ระดับความรู้ด้านอาหารและโภชนาการที่เกี่ยวข้องกับทักษะด้านชีวิตและการทำงาน และตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ เพื่อนำผลมาใช้ในการสร้างแบบสอบถามในเรื่องกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมทักษะในการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 สำหรับตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1

แบบสอบถาม เรื่อง กิจกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะชีวิตและการทำงาน สร้างจากผลการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก มีทั้งหมด 4 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูลหลัก ตอนที่ 2 พฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ตอนที่ 3 ระดับความสำคัญของกิจกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะชีวิตและการทำงาน และตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ด้วยแบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาหรือวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) ที่ได้มีค่าอยู่ระหว่าง 0.6-1.00 คำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ด้วยวิธีวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบสอบถามทั้งหมด ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาที่ 0.964 เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล สำหรับตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2

แบบประเมินรูปแบบกิจกรรมจากการวิจัย เป็นเครื่องมือสำหรับประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน โดยแบบประเมินมีทั้งหมด 3 ตอน ได้แก่ 1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ประเมิน 2. ความเห็นเกี่ยวกับความสำคัญขององค์ประกอบกิจกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ได้รับจากนักเรียน นักศึกษาสาขาอาหารและโภชนาการ 3. ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบของรูปแบบกิจกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะชีวิตและการทำงาน และข้อเสนอแนะ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลศึกษาระดับความสำคัญของกิจกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะชีวิตและการทำงาน ของนักเรียน นักศึกษาสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ พบว่า นักเรียน นักศึกษาให้ความสำคัญในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยพบว่า การมีผลงานและความรับผิดชอบตรวจสอบได้ มีความสำคัญต่อกิจกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะชีวิตและการทำงาน ของนักเรียน นักศึกษาสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($=3.99$) รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความสำคัญของกิจกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะชีวิตและการทำงาน ของนักเรียน นักศึกษาระดับอาชีวศึกษาสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ

(n = 353)

ทักษะการเรียนรู้ด้านทักษะชีวิตและการทำงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความสำคัญ
ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว	3.97	0.61	มาก
การริเริ่มและกำกับดูแลตนเองได้	3.94	0.68	มาก
ทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม	3.96	0.68	มาก
การมีผลงานและความรับผิดชอบตรวจสอบได้	3.99	0.66	มาก
ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ	3.96	0.67	มาก
รวม	3.97	.60	มาก

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบกิจกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะชีวิตและการทำงาน ของนักเรียน นักศึกษาระดับอาชีวศึกษาสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ มี 3 องค์ประกอบ ทุกองค์ประกอบมีค่าความผันแปรมากกว่า 1 และร้อยละความแปรปรวนสะสมเท่ากับ 60.75 สามารถอธิบายรายละเอียดได้ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 มีตัวแปรมากที่สุด 16 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักระหว่าง 0.50 ถึง 0.69 ซึ่งอธิบายความผันแปรทั้งหมดได้ 52.93% องค์ประกอบที่ 2 มี 11 ตัวแปร ประกอบด้วย ตัวแปร 8-14, 22, 25, 31 และ 34 มีค่าน้ำหนักระหว่าง 0.50 ถึง 0.71 ซึ่งอธิบายความผันแปรทั้งหมดได้ 4.19% และ องค์ประกอบที่ 3 มี 7 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักระหว่าง 0.55 ถึง 0.73 ซึ่งอธิบายความผันแปรทั้งหมดได้ 3.61% จากนั้นกำหนดชื่อองค์ประกอบที่ได้โดยพิจารณาจากข้อคำถามที่อยู่ในองค์ประกอบนั้น ๆ และเรียงลำดับปัจจัยตามค่าผลรวมความแปรปรวนรวมจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) องค์ประกอบด้านสังคม (Society) 2) องค์ประกอบด้านความคิดสร้างสรรค์ (Creative) และ 3) องค์ประกอบด้านการปรับเปลี่ยน (Change) ดังภาพที่ 1

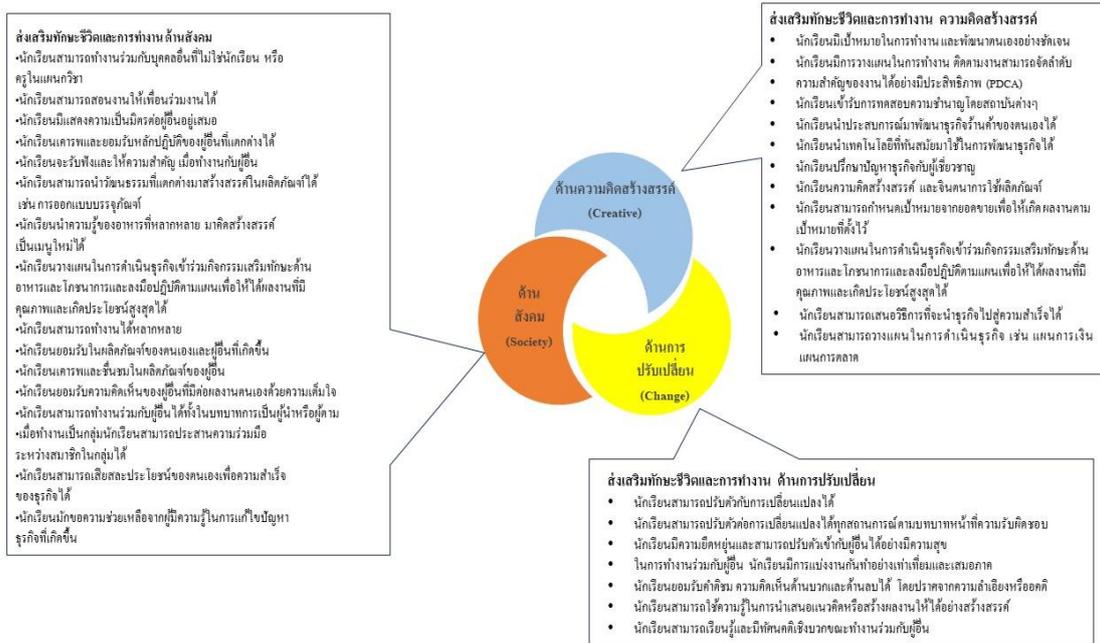

Figure 1: The Components of Life Skills and Work Skills Enhancement Activities

วัตถุประสงค์ที่ 3 ผลการพัฒนารูปแบบกิจกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะชีวิตและการทำงาน ของนักเรียน นักศึกษาสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ จากการศึกษาาระดับความสำคัญและวิเคราะห์องค์ประกอบกิจกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะชีวิตและการทำงาน ผู้วิจัยได้สร้างรูปแบบกิจกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะชีวิตและการทำงานของนักเรียน นักศึกษาสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ขึ้นมีชื่อว่า “S2C Model” (ภาพที่ 1) ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิได้ประเมินความเหมาะสมและระดับความเป็นไปได้ของรูปแบบ ร้อยละ 100 โดยมีรายละเอียดในกิจกรรมเสริมทักษะเพื่อส่งเสริมและพัฒนานักเรียน นักศึกษา เพื่อนำไปสู่ทักษะด้านชีวิตและการทำงาน ดังภาพที่ 2

Figure 2: “S2C Model” Activities to Enhance Learning Skills in the 21st Century in Life And Work Skills of Students in the Department of Food and Nutrition

1. องค์ประกอบด้านสังคม (Society) กิจกรรมเสริมทักษะควรมุ่งเน้นให้นักเรียนแสดงความเป็นมิตรต่อผู้อื่นด้วยการรับฟังและให้ความสำคัญ เคารพและยอมรับหลักปฏิบัติของผู้อื่นที่แตกต่าง ซึ่งชมในผลิตภัณฑ์ของผู้อื่น โดยสามารถทำงานร่วมกับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่เพื่อนหรือครูในแผนกวิชา รวมทั้งการเสียสละประโยชน์ของตนเองเพื่อความสำเร็จของธุรกิจ

2. องค์ประกอบด้านความคิดสร้างสรรค์ (Creative) กิจกรรมเสริมทักษะต้องมุ่งสร้างโอกาสให้นักเรียนสามารถปรึกษาปัญหาธุรกิจกับผู้เชี่ยวชาญ มีการวางแผนในการทำงาน ติดตามงาน สามารถจัดลำดับความสำคัญของงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (PDCA) สนับสนุนการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการพัฒนาธุรกิจ วางแผนในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมทักษะด้านอาหารและโภชนาการพร้อมเน้นย้ำให้ลงมือปฏิบัติตามแผนเพื่อให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด และควรส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนเข้ารับการทดสอบความชำนาญโดยสถาบันต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

3. องค์ประกอบด้านการปรับเปลี่ยน (Change) กิจกรรมเสริมทักษะควรฝึกให้นักเรียนยอมรับคำติ ชม ความคิดเห็นทั้งด้านบวกและด้านลบ โดยปราศจากความลำเอียงหรืออคติ มีการแบ่งงานกันทำอย่างเท่าเทียมและเสมอภาค มีความยืดหยุ่นและสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข รวมทั้งการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกสถานการณ์ตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย

องค์ความรู้ใหม่

ผลการวิจัยทำให้ได้รูปแบบกิจกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะชีวิตและการทำงาน ของนักเรียน นักศึกษา สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ที่สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมทักษะด้านชีวิตและการทำงานสำหรับเตรียมพร้อมให้กับนักเรียน นักศึกษาสาขาวิชาอาหารและโภชนาการในการประกอบอาชีพ หรือเป็นผู้ประกอบการ เพื่อสร้างธุรกิจของตนเอง ในระหว่างศึกษาหรือเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว ประกอบด้วย 1) ด้านสังคมที่ควรมุ่งเน้นให้นักเรียน นักศึกษาสามารถทำงานและดำรงชีวิตอยู่กับสภาพแวดล้อมและผู้คนที่มีความแตกต่างหลากหลาย มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เช่น เพื่อนร่วมงาน ลูกค้า ครูในแผนกวิชาและนอกแผนกวิชา รวมทั้ง บุคคลทั่วไป สามารถแสดงพฤติกรรมอย่างมีอาชีพ 2) ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้วยการสนับสนุนและส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมทักษะด้วยการเชิญผู้เชี่ยวชาญในแต่ละด้านมาให้ความรู้ คำปรึกษา และข้อแนะนำ รวมทั้งเปิดโอกาสให้นักเรียน นักศึกษาได้ออกแบบสร้างสรรค์เมนูอาหาร รวมทั้งการจัดตกแต่งอาหารเพื่อเพิ่มมูลค่า ได้อย่างเป็นอิสระ และ 3) ด้านการปรับเปลี่ยน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและคุณค่า เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วในโลกปัจจุบัน รวมทั้งข้อจำกัดของทรัพยากร ทำให้การวางแผนการทำงานตายตัวใช้ไม่ได้ผล ดังนั้นการทำกิจกรรมที่ยากและซับซ้อน จะทำให้นักเรียน นักศึกษามีโอกาสใช้และเรียนรู้ทักษะด้านการปรับเปลี่ยนเพิ่มขึ้น จากการปรับตัวตามงานที่ได้รับมอบหมาย และสามารถทำงานได้ผลที่ดีแม้ลำดับความสำคัญของงานที่เปลี่ยนไป

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า นักเรียนให้ความสำคัญของกิจกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะชีวิตและการทำงาน ในด้านการเพิ่มผลผลิตและความรู้รับผิดชอบสูงสุด รองลงมาคือ ความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัว สอดคล้องกับงานวิจัยของ Woonwong, Phetmalaiikul, Ployduangrat, and Boontima (2018) พบว่า ทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษา ประกอบด้วย ทักษะการมีผลงานและความรับผิดชอบ ทักษะความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัว และ Phrarachpariyattiwimol, and Phrakhrupalad Suriya Chavanapanyo (2023) พบว่า การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อลดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจยุคนิวนอร์มอลของคนไทยตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในศตวรรษที่ 21 ด้วยวิธีพุทธ ในกลยุทธ์ที่ 4 ด้านเศรษฐกิจ (ฉันทะ) ได้แก่ การเพิ่มคุณภาพการผลิตของชุมชนบนพื้นฐานความรู้และเอกลักษณ์ของชุมชน

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า องค์ประกอบกิจกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) องค์ประกอบด้านสังคม (Society) 2) องค์ประกอบด้านความคิดสร้างสรรค์ (Creative) และ 3) องค์ประกอบด้านการปรับเปลี่ยน (Change) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ Nokkaew (2019) ที่ศึกษาทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ควรส่งเสริมทักษะการเข้าสังคมของนักเรียน เพื่อให้รู้จักปรับตัวและเรียนรู้ที่จะอยู่ในสังคมอย่างเหมาะสม และ Penrattanahiran (2021) ศึกษา การวิเคราะห์สภาพปัญหาและแนวทางในการส่งเสริมทักษะ 4Cs ของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 พบว่า แนวทางในการส่งเสริมทักษะ 4Cs ของนักเรียนได้แก่ ด้านการคิดสร้างสรรค์ ครูควรจัดสภาพแวดล้อมที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ฝึกให้นักเรียนใช้ความคิดจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ และไม่ปิดกั้นความคิดของนักเรียน

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พัฒนารูปแบบกิจกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะชีวิตและการทำงาน ของนักเรียน นักศึกษาสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ที่ชื่อว่า “S2C Model”

ซึ่งสอดคล้องกับ Office of the Secretariat of the Education Council Ministry of Education (2021) ที่กล่าวว่าไว้ว่าช่วงวัยเรียนและวัยรุ่น ควรมีทักษะชีวิตและการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทในศตวรรษที่ 21 ทั้งทักษะพื้นฐาน โดยเฉพาะทักษะการเรียนรู้ การวางแผน การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์การแก้ปัญหาที่ซับซ้อน มีความคิดสร้างสรรค์ ความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยี รวมถึงความสามารถในการปรับตัวเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง ยืดหยุ่นทางความคิด ตลอดจนทักษะที่เชื่อมต่อกับโลกการทำงานในอนาคต ทักษะอาชีพ ที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นภายใต้สังคมที่มีความแตกต่างระหว่างช่วงวัยและความหลากหลายทางวัฒนธรรม และ Duanginta, and Renliang (2023) การศึกษาเรื่อง คุณลักษณะเยาวชนที่มีความคิดสร้างสรรค์ทางสังคม ยุค Thailand 4.0 พบว่า องค์ประกอบ คุณลักษณะของเยาวชนที่มีความคิดสร้างสรรค์ทางสังคมจากเดิม ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ ความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องตัว ความละเอียดละออ ความคิดยืดหยุ่น การไม่ยอมจำนนต่อปัญหา จินตนาการ และการใช้เทคโนโลยี จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันพบว่า องค์ประกอบคุณลักษณะของเยาวชนที่มีความคิดสร้างสรรค์ทางสังคม ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบเหมือนเดิม แต่ได้ปรับชื่อองค์ประกอบให้สอดคล้องกับเนื้อหาของแต่ละองค์ประกอบ 7 องค์ประกอบสำคัญคือ 1. การใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม 2. ไม่ยอมจำนนต่อปัญหา 3. ความคิดยืดหยุ่น 4. ความคิดคล่องตัว 5. จินตนาการ 6. ความละเอียดละออ 7. การฝึกคิดวางแผนเพื่อแก้ปัญหา

สรุป

การพัฒนารูปแบบกิจกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะชีวิตและการทำงาน ของนักเรียน นักศึกษา สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ โดยกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาทักษะของนักเรียน นักศึกษา ให้สอดคล้องกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ในเรื่องของทักษะชีวิตและการทำงาน ทั้งนี้ นักเรียน นักศึกษาให้ความสำคัญของรูปแบบกิจกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะชีวิตและการทำงานในระดับมากที่สุดโดยภาพรวมและรายด้าน ซึ่งนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบกิจกรรมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะชีวิตและการทำงาน ของนักเรียน นักศึกษา สาขาวิชาอาหารและโภชนาการได้ 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) องค์ประกอบด้านสังคม (Society) 2) องค์ประกอบด้านความคิดสร้างสรรค์ (Creative) 3) องค์ประกอบด้านการปรับเปลี่ยน (Change) ผู้วิจัยตั้งชื่อว่า “S2C Model” โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะชีวิตและการทำงานของนักเรียน นักศึกษาสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผู้บริหารและครูที่รับผิดชอบจัดกิจกรรม ควรมุ่งเสริมสร้างความตระหนักในด้านผลผลิต ความรับผิดชอบ รวมทั้งความยืดหยุ่นและการปรับตัว นอกจากนี้ ควรพัฒนาทักษะการริเริ่มและการชี้นำตนเองของนักเรียน ด้วยการสร้างการยอมรับ ความเข้าใจ รวมถึงฝึกพฤติกรรมการริเริ่มและการชี้นำตนเองของนักเรียน นักศึกษาอย่างจริงจัง

1.2 ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผู้รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมควรรำองค์ความรู้ใหม่ที่เกิดจากผลการวิจัยไปเป็นแนวทาง คือ “S2C Model” คือองค์ประกอบด้านสังคม ที่เกิดจากการศึกษาวิจัยนี้ เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียน นักศึกษาก้าวเข้าสู่การเป็นผู้ประกอบการที่มีคุณภาพ

1.3 ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 สถาบันการศึกษาและครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมควรทำการสำรวจทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในเขตรับผิดชอบ เพื่อนำมาเป็นหัวข้อในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะด้านชีวิตและการทำงาน ของนักเรียน นักศึกษา ต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษากลุ่มตัวอย่างที่หลากหลาย จากสถานศึกษาที่เป็นวิทยาลัยการอาชีพ หรือวิทยาลัยเทคนิค เพื่อนำผลที่นำมาเปรียบเทียบกับผลการศึกษาคั้งนี้ ว่าองค์ประกอบกิจกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะชีวิตและการทำงาน มีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

2.2 นำผลการศึกษามาสร้างเป็นคู่มือกิจกรรมรูปแบบกิจกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะชีวิตและการทำงาน ของนักเรียน นักศึกษาสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ เพื่อเผยแพร่ให้สถาบันการศึกษาได้นำไปใช้ประโยชน์

References

- Duanginta Y., & Renliang, L. (2023). Characteristics of Thai Youth's Social Creative Thinking Promotion in Thailand 4.0 Era. *Journal of MCU Peace Studies*, 11(5), 1825-1838.
- Joseph, F. H. (2006). *Multivariate Data Analysis Pearson International*. (6th ed.). New Jersey, USA: Pearson Prentice Hall.
- Nokkaew, P. (2019). *Life and Career Skills in the 21st Century of Secondary 3 (Grade 9) Students in Samut Prakan Province*. (Master's Thesis). Rajamangala University of Technology Thanyaburi. Pathum Thani.
- Office of Educational Research and Development, Office of the Secretariat of the Education Council, Ministry of Education. (2014). *Guidelines for Thai Education Development and Preparation for the 21st Century*. (Research Report). Bangkok: Office of the Education Council.
- Office of Educational Research and Development, Office of the Secretariat of the Education Council, Ministry of Education. (2021). *Essential Skills of the Future (Future Skills) to Prepare for Quality Development Thai People of All Ages Supports Rapid Change (Disruption) of the 21st Century World: Study Results and Guidelines for Promotion* (Research Report). Bangkok: Office of Educational Research and Development, Office of the Secretariat of the Education Council.
- Office of the Vocational Education Commission. (2022). *Policy and focus of the Vocational Education Commission Office*. Retrieved November 2, 2021, from <https://bpp.vec.go.th/Portals/64/Work/>
- Panich, V. (2012). *Way of Learning for Students in the 21st Century*. Bangkok: Sodsri-Saritwong Foundation.
- Partnership for 21st Century Skills. (2023). *Framework for 21st Century Learning*. Retrieved October 8, 2023, from http://static.battelleforkids.org/documents/p21/P21_Framework_Brief.pdf

- Penrattanahiran, R. (2022). An Analysis of Problems and Guidelines for Enhance 4Cs Skills of Primary, Faculty of Education, School Students under Chiang Mai Primary Educational Service Area Office 3. *Journal of MCU Peace Studies*, 11(5), 675-690.
- Phrarachpariyattiwimol, & Phrakhrupalad Suriya Chavanapanyo. (2023). Model Development for Enhancing Immunity Against Economic Crisis in the New Normal Era of Thai People in the 21st Century with Buddhist Principles. *Journal of MCU Peace Studies*, 11(5), 1868-1882.
- Silpcharu, T. (2020). *Statistical Data Research and Analysis with SPSS and AMOS*. (18th ed.). Bangkok. Business R&D General Partnership.
- Wangsrikoon, A. (2014). Thai Education in the 21st Century: Output and Development Guidelines. *Humanities and Social Sciences Journal of Graduate School*, 8(1), 1-17.
- Woonwong, Y., Phetmalaikul, T., Ployduangrat, J., & Boontima. R., (2018). Strategies for Learner Development Activities Management to Enhance Life and Career Skills of Secondary School Students. *Sripatum Chonburi Academic Journal*, 14(4), 159-170.